

De vzw Actie Scholen Nepal eindigt in schoonheid

“We hebben een eind met de lokale leerkrachten meegelopen”

INES MINTEN

Vijftien jaar lang trok COC'er Paul Viaene jaarlijks naar Nepal als trekker van de vzw Actie Scholen Nepal. De vereniging ondersteunde er uiteindelijk drie scholen: een kleuterschool, een basisschool en een school voor bijzonder onderwijs. In 2026 stopt ze ermee, niet omdat het moet, maar omdat het kan: “De scholen kunnen het zonder ons, en dat was uiteindelijk altijd de bedoeling.”

Veertig jaar lang werkte Paul Viaene als leraar in het bijzonder onderwijs. Na zijn pensioen wilde hij zich graag inzetten als vrijwilliger. Zo kwam hij in Nepal terecht, verloor er zijn hart, en richtte samen met vijf ex-collega's een vzw op. “We wilden er onze kennis zeker niet aan de mensen gaan opdringen”, vertelt hij. “We wilden inspelen op de noden die de schoolgemeenschap er zelf aanvoelde. Het draaide allemaal om samenwerking.”

Een van de belangrijkste noden bleek die aan een degelijke lerarenopleiding. “Intussen is er al heel wat veranderd in Nepal, maar toen ik daar in 2011 voor het eerst op bezoek ging, bestond er nauwelijks iets op dat vlak.” De leraren gaven er les zoals ze zelf les hadden gekregen: met weinig interactie en puur gebaseerd op herhaling. Stap voor stap leerden ze via de vzw bijvoorbeeld hoe ze allerhande didactisch materiaal creatief konden inzetten om hun leerlingen allerlei vaardigheden bij te brengen. “Ook de betrokkenheid van de ouders is nu veel groter: er zijn oudercontacten, schoolfeesten met optredens van de leerlingen enzovoort. De scholen maken veel meer deel uit van de gemeenschap dan vroeger en de ouders zijn trots op wat hun kinderen verwezenlijken.”

Waardevol

De school voor bijzonder onderwijs in Kathmandu is een goed voorbeeld. “In het begin was dat echt een heel gesloten gemeenschap. Ze kwamen nooit op straat met hun leerlingen. Nu hebben ze afspraken met een hotel om er met de

kinderen te gaan zwemmen, ze gaan naar de klimmuur in Thamel, doen culturele uitstapjes, en als ze willen koken met de leerlingen, gaan ze eerst met de klas hun ingrediënten kopen in de winkel om de hoek.”

In het bijzonder tijdens de covidpandemie hebben nog veel meer ouders ingezien hoe waardevol de vaardigheden zijn die hun kind op school leren. “In Nepal waren ouders heel lang echt niet trots op gehandicapte kinderen. Die werden al gauw aan hun lot overgelaten of binnenshuis gehouden: traditioneel werden handicaps gezien als straffen voor slecht gedrag in een vorig leven.” Maar tijdens de pandemie waren de scholen maandenlang dicht, dus de kinderen zaten heel de tijd thuis. “Velen hadden knutselwerken zoals smyrnatapijten en breiwerken mee naar huis genomen, ze begonnen te helpen met groenten snijden in de keuken of

maakten juweeltjes met kralen. Ik heb toen verscheidene foto's gekregen van ouders die vol trots wilden tonen wat hun kinderen allemaal konden.”

Op die manier is elk van de drie scholen stevig gegroeid en verankerd geraakt in de lokale gemeenschap. Er is geïnvesteerd in materialen en infrastructuur. Ook financieel draaien de scholen intussen bijna volledig zelfstandig. Alleen de basisschool in het dorp Sarangkot, die de vzw pas sinds 2019 ondersteunt, heeft voorlopig nog een financieel duwtje nodig. “Alle leerkrachten krijgen intussen betaald van de Nepalese overheid, behalve twee in Sarangkot. Zij zullen hun loon nog enkele jaren uit de reserves van de vzw halen, maar daar is rekening mee gehouden.”

Vele kleintjes maken één groot

Paul Viaene kijkt vol trots terug op de groei van de scholen. “De leerkrachten, directies en leerlingen hebben allemaal ontzettend veel kleine stapjes gezet, waardoor ze in totaal toch heel wat kilometers hebben afgelegd. En wij hebben op dat parcours een eind met hen meegelopen.”

